

BÖLÜM 5

ÖĞRETİM STRATEJİLERİ VE ÖĞRENME STRATEJİLERİ

DOI: 10.37609/akya.3797.c469

Zeynep ŞEN¹

Parla, üniversitede mühendislik okudu. Mezun olduktan sonra bir teknoloji firmasında çalışmaya başladı ancak ilk haftasında, okulda hiç karşılaşmadığı türde bir yazılım sistemini çözmesi istendi. Paniklemedi. Çünkü nasıl araştırma yapacağını, nasıl kaynak bulacağını ve karmaşık bir sorunu adım adım nasıl çözeceğini iyi biliyordu. Üç gün içinde sistemi çözdü ve önerdiği yöntem ekip tarafından da benimsendi. Parla'nın okulda öğrendiği her bilgi yeni işine doğrudan uymadı ama öğrenmeyi öğrenmiş olması, ona mesleğinde yol açtı.

Tartışalım

1. Öğretmenlerin ders işlerken farklı yollar kullanmasının nedeni ne olabilir?
2. Öğretimde daha etkili olan nedir: anlatmak mı, göstermek mi, yaptırmak mı?
3. "İyi bir öğretim" denince aklınıza ne geliyor?

Eğitim, bireylerin öğrendiklerini hangi koşullarda kullanacaklarının önceden kestirilemediği bağlamları kapsar. Örneğin, sosyal bilgiler dersinin amacı öğrencileri yurttaşlık sorumluluklarına hazırlamak olsa da bu bilgilerin ne zaman ve nasıl kullanılacağı belirsizdir. Bu belirsizlik, öğretim programlarının yalnızca bilgi aktaran yapılar olmaktan öte, öğrencilerin farklı durumlara uyum sağlayabilecek beceriler geliştirmesini hedefleyen esnek yapılar olarak tasarlanmasını gerektirir (Posner, 2004). Bu noktada öğretim programlarının uygulayıcısı olan

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, zeynepsen@hacettepe.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-9025-2196

KAYNAKLAR

- Arends, R. I. (2014). *Learning to teach* (10th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ausubel, D. P. (1968). Facilitating meaningful verbal learning in the classroom. *The Arithmetic Teacher*, 15(2), 126-132.
- Ausubel, D. P., Novak, J. D., & Hanesian, H. (1978). *Educational psychology: A cognitive view* (2nd ed.). Holt, Rinehart & Winston.
- Bruner, J. S. (1966). *Toward a theory of instruction*. New York, NY: Norton.
- Bruner, J. S. (1999). *The process of education* (25th ed.). Harvard university press.
- Chandler, A. D. (1962). *Strategy and structure: Chapters in the history of the industrial enterprise*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Demirel, Ö. (2017). *Öğretme Sanatı. (23.baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2023). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı (26.baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dignath, C., & Büttner, G. (2008). Components of fostering self-regulated learning among students. A meta-analysis on intervention studies at primary and secondary school level. *Metacognition and learning*, 3(3), 231-264.
- Dobber, M., Zwart, R., Tanis, M., & van Oers, B. (2017). Literature review: The role of the teacher in inquiry-based education. *Educational research review*, 22, 194-214.
- Driver, R., & Oldham, V. (1986). A constructivist approach to curriculum development in science. *Studies in Science Education*, 13, 105-122.
- Eggen, P. D., & Kauchak, D. P. (2010). *Educational psychology: Windows on classrooms* (8th ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Gagne, R. M. (1985). *The conditions of learning and theory of instruction* (4th ed.). Holt, Rinehart & Winston.
- Hmelo-Silver, C. E., Duncan, R. G., & Chinn, C. A. (2007). Scaffolding and achievement in problem-based and inquiry learning: a response to Kirschner, Sweller, and. *Educational psychologist*, 42(2), 99-107.
- Jacobsen, D., Eggen, P. D. & Kauchak, D. P. (1993). *Methods for teaching: A skills approach*. New York: Merrill Publishing Company.
- Ko, S., & Rossen, S. (2017). *Teaching online: A practical guide*. Routledge.
- Lazonder, A. W., & Harmsen, R. (2016). Meta-analysis of inquiry-based learning: Effects of guidance. *Review of educational research*, 86(3), 681-718.
- Orlich, D. C., Harder, R. J., Callahan, R. C., Trevisan, M. S. T., & Brown, A. H. (2010). *Teaching strategies: A guide to effective instruction*. Wadsworth, Cengage Learning.
- Osborne, R., & Freyberg, P. (1985). *Learning in science: The implications of children's science*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Pedaste, M., Mäeots, M., Siiman, L. A., De Jong, T., Van Riesen, S. A., Kamp, E. T., Manoli, C. C., Zacharia, Z. C. & Tsourlidaki, E. (2015). Phases of inquiry-based learning: Definitions and the inquiry cycle. *Educational research review*, 14, 47-61.
- Pintrich, P. R. (2000). The role of goal orientation in self-regulated learning. In M. Boekaerts, P. R. Pintrich, & M. Zeidner (Eds.), *Handbook of self-regulation* (pp. 451-502). San Diego, CA: Academic Press.
- Posner, N. (2004). *Analyzing the curriculum* (3rd Edition). New York: McGraw Hill.
- Resnick, L. B., & Klopfer, L. E. (1989). *Toward the Thinking Curriculum: Current Cognitive Research. 1989 ASCD Yearbook*. Association for Supervision and Curriculum Development, 1250 N. Pitt St., Alexandria, VA 22314-1403.
- Sam, R. (2024). Systematic review of inquiry-based learning: assessing impact and best practices in education. *F1000Research*, 13, 1045.

- Senemoğlu, N. (2018). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya (25.baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Slavin, R. E. (2012). *Educational psychology: Theory and practice*.
- Sönmez, V. (2019). *Öğretim İlke ve Yöntemleri (10.baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2020). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı (19.baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2025). *Güncel Türkçe sözlük*. TDK. <https://sozluk.gov.tr/>
- Twyman, J. S. (2021). The evidence is in the design. *Perspectives on Behavior Science*, 44(2), 195-223.
- Whitehead, A.N. (1929). *The Aims of Education*. New York: MacMillan.
- Yeşilyurt, E. (2019). Kuramsal temelleri açısından öğretim stratejilerinin temel özellikleri: Bir derleme çalışması. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 57-78.